

Βρυξέλλες, 26.2.2016
COM(2016) 87 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών

{SWD(2016) 38 final}

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών

1. Περιγραφή της κατάστασης

Η παράνομη εμπορία άγριων ειδών¹ έχει εξελιχθεί σε μία από τις πιο επικερδείς μορφές οργανωμένου εγκλήματος στον κόσμο. Αν και είναι δύσκολο να υπολογιστεί η ακριβής έκτασή της, διάφορες πηγές² εκτιμούν ότι τα κέρδη της εν λόγω παράνομης εμπορίας κυμαίνονται από 8 έως 20 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως. Καλύπτει ευρύ φάσμα προστατευόμενων ειδών, συμπεριλαμβανομένων ελεφάντων και ρινόκερων, κοραλλιών, παγκολίνων, τίγρεων και ανθρωποειδών πιθήκων.

Ένα διαρκώς εντεινόμενο πρόβλημα παγκοσμίως...

Το παράνομο εμπόριο ελεφαντόδοντου έχει υπερδιπλασιαστεί από το 2007 και είναι υπερτριπλάσιο από ό,τι ήταν το 1998. Από το 2007 έως το 2013, η λαθροθηρία ρινόκερων αυξήθηκε κατά 7000% στη Νότια Αφρική, θέτοντας σε κίνδυνο ακόμη και την επιβίωση του είδους αυτού³. Πάνω από 4000 τόνοι άκρως απειλούμενου ροδόξυλου, για το οποίο υπήρχαν υποψίες ότι είχε εξαχθεί παράνομα από τη Μαδαγασκάρη, κατασχέθηκαν από τις αρχές σε διάφορες χώρες διαμετακόμισης και προορισμού μόνο από τον Νοέμβριο του 2013 έως τον Απρίλιο του 2014.

Η ΕΕ οφείλει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της εν λόγω παράνομης εμπορίας, καθώς η Ευρώπη αποτελεί επί του παρόντος αγορά προορισμού και κέντρο διαμετακόμισης προς άλλες περιοχές. Είναι επίσης η περιοχή από όπου προέρχονται ορισμένα παρανόμως διακινούμενα είδη. Τα τελευταία έτη, τα κράτη μέλη έχουν αναφέρει συγκεκριμένα κατασχέσεις ελεφαντόδοντου και κεράτων ρινόκερου κατά τη διαμετακόμισή τους, καθώς και παράνομες εισαγωγές ζωντανών ερπετών και εξωτικών πτηνών, ενώ αρκετοί τόνοι άκρως απειλούμενων χελιών έχουν πωληθεί παράνομα από την ΕΕ στην Ασία.

... με σημαντικές επιπτώσεις για το κράτος δικαίου, το έγκλημα και την ασφάλεια

Η παράνομη εμπορία άγριων ειδών έχει καταστροφικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα και απειλεί ορισμένα είδη με εξαφάνιση. Επιπλέον, δημιουργεί κίνητρα για πρακτικές διαφθοράς ενώ ταυτόχρονα καθίσταται δυνατή χάρη στις πρακτικές αυτές, υπονομεύοντας έτσι το κράτος δικαίου. Ιδίως σε ορισμένες περιοχές της Αφρικής, έχει εξαιρετικά αρνητικές επιπτώσεις στη δυνατότητα οικονομικής ανάπτυξης⁴.

Η εμπορία άγριων ειδών είναι πολύ ελκυστική για τους εγκληματίες, δεδομένου ότι είναι εξαιρετικά προσοδοφόρα και αποτελεί στις περισσότερες χώρες χαμηλή προτεραιότητα για τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου σε σύγκριση με άλλες μορφές παράνομης εμπορίας, επομένως ο κίνδυνος εντοπισμού και επιβολής κυρώσεων είναι εξαιρετικά περιορισμένος. Έχει συχνά συσχετιστεί με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και άλλες μορφές οργανωμένου εγκλήματος, όπως η διακίνηση ναρκωτικών και όπλων⁵. Το

¹ Ορίζεται ως το παράνομο εμπόριο, διεθνές και μη, άγριων ζώων και φυτών, καθώς και παράγωγων προϊόντων, και συνδέεται στενά με αδικήματα όπως η λαθροθηρία.

² <https://www.unodc.org/unodc/en/frontpage/2014/May/wildlife-crime-worth-8-10-billion-annually.html>
https://cites.org/eng/international_dimension_of_illegal_wildlife_trade
<http://www.gfintegrity.org/report/briefing-paper-transnational-crime/>

³ Το έγγραφο εργασίας που συνοδεύει την παρούσα ανακοίνωση [SWD (2016) 38] καταδεικνύει λεπτομερέστερα την κλίμακα της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών παγκοσμίως, καθώς και τον ρόλο της ΕΕ σε σχέση με το παράνομο εμπόριο.

⁴ Βλ. SWD(2016) 38

⁵ Βλ. SWD(2016) 38

Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών έχει αναγνωρίσει ότι η παράνομη εμπορία άγριων ειδών στην Κεντρική Αφρική πυροδοτεί συγκρούσεις και απειλεί την περιφερειακή και εθνική ασφάλεια δεδομένου ότι αποτελεί πηγή χρηματοδότησης για παραστρατιωτικές ομάδες⁶.

Βελτίωση της διεθνούς εικόνας...

Η προσοχή που δίνεται στην παράνομη εμπορία άγριων ειδών σε διεθνές πολιτικό επίπεδο έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία έτη, δεδομένης της αύξησης της κλίμακας και των επιπτώσεών της. Η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών ενέκρινε το πρώτο ψήφισμά της για το συγκεκριμένο ζήτημα, το οποίο υποστηρίχθηκε από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, τον Ιούλιο του 2015⁷. Το ζήτημα αυτό εξετάστηκε συγκεκριμένα και σε άλλες πρόσφατες σημαντικές διεθνείς εκδηλώσεις, όπως η διάσκεψη υψηλού επιπέδου που πραγματοποιήθηκε στο Κασάνε της Μποτσουάνα τον Μάρτιο του 2015⁸ και στη Σύνοδο Κορυφής της G7 του Ιουνίου 2015⁹. Κατά συνέπεια, ανελήφθησαν κοινές δεσμεύσεις από τη διεθνή κοινότητα, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ και των κρατών μελών της, για την εντατικοποίηση της δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας.

Έχουν εγκριθεί πολλά μέτρα για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών στο πλαίσιο της Σύμβασης για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES), η οποία αποτελεί βασική διεθνή σύμβαση για τη ρύθμιση του διεθνούς εμπορίου άγριων ειδών, της οποίας η ΕΕ κατέστη συμβαλλόμενο μέρος το 2015. Οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν δημιουργήσει μια προεδρική ομάδα δράσης και έχουν εγκρίνει μια εθνική στρατηγική για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών. Χώρες των οποίων οι αγορές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, όπως η Κίνα, συμμετέχουν ολοένα και περισσότερο, κυρίως καταβάλλοντας εντονότερες προσπάθειες επιβολής του νόμου, και εκδηλώνουν αυξημένη βούληση για στενότερη συνεργασία με την ΕΕ για τα εν λόγω ζητήματα. Η Αφρικανική Ένωση έχει αρχίσει να εφαρμόζει μια στρατηγική που καλύπτει το σύνολο της εν λόγω ηπείρου.

...που πρέπει να εξελιχθεί σε επιτόπια δράση

Η ΕΕ έχει ήδη αναλάβει ηγετικό ρόλο στην καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου φυσικών πόρων μέσω της έγκρισης φιλόδοξων πολιτικών για την ξυλεία και τα προϊόντα αλιείας. Αυτό το σχέδιο δράσης της ΕΕ καταδεικνύει ότι η ΕΕ είναι έτοιμη να ανταποκριθεί στις διεθνείς προσδοκίες και δεσμεύσεις και ότι καθιστά ακόμη πιο φιλόδοξη τη δράση για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών. Αυτό θα συμβάλει επίσης στη διασφάλιση ότι οι εγκληματικές δραστηριότητες δεν θα υπονομεύσουν τις σημαντικές επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τις τελευταίες δεκαετίες μέσω της αναπτυξιακής στήριξης της ΕΕ για την προστασία της άγριας πανίδας παγκοσμίως.

Το σχέδιο δράσης αποτελεί σημαντική συμβολή για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του θεματολογίου του 2030 για τη βιώσιμη

⁶ Ψηφίσματα 2134 (2014) και 2136 (2014). «Έκθεση του Γενικού Γραμματέα για την κατάσταση στην Κεντρική Αφρική και τις δραστηριότητες του Περιφερειακού Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για την Κεντρική Αφρική», της 30ής Νοεμβρίου 2015

⁷ Ψήφισμα 69/314

⁸ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/417231/kasane-statement-150325.pdf

⁹ https://www.g7germany.de/Content/EN/_Anlagen/G7/2015-06-08-g7-abschluss-eng_en.pdf?_blob=publicationFile&v=3, σ. 11.

ανάπτυξη, που συμφωνήθηκε από τους αρχηγούς κρατών στην σύνοδο κορυφής των Ηνωμένων Εθνών τον Σεπτέμβριο του 2015. Ο στόχος 15, που αφορά τη βιοποικιλότητα, προβλέπει την «ανάληψη επείγουσας δράσης για τον τερματισμό της λαθροθηρίας και της παράνομης εμπορίας προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας, και την αντιμετώπιση τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς παράνομων προϊόντων άγριων ειδών»¹⁰.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε την ανάπτυξη σχεδίου δράσης σε ψήφισμα που εγκρίθηκε τον Ιανουάριο του 2014¹¹. Η ανάπτυξη σχεδίου δράσης της ΕΕ έχει επίσης υποστηριχθεί από πολλά κράτη μέλη της ΕΕ, διεθνείς οργανισμούς, ΜΚΟ και σχετικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με την προσέγγιση της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών, την οποία ξεκίνησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Φεβρουάριο του 2014¹².

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να αντιμετωπίσουν από κοινού το πρόβλημα. Από το 1983, όλα τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει κανόνες σε επίπεδο ΕΕ που ρυθμίζουν το εμπόριο άγριων ειδών¹³, στο πλαίσιο της εφαρμογής της CITES, και η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση για την εφαρμογή της νομοθεσίας το 2007¹⁴.

Ωστόσο, υπάρχουν εκθέσεις που¹⁵ αποκαλύπτουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν και επιβάλλουν τους εν λόγω κοινούς κανόνες. Αυτό αποτελεί σημαντικό κίνδυνο. Οι εγκληματίες μπορούν εύκολα να εκμεταλλευτούν αυτήν την κατάσταση μεταβάλλοντας τις εμπορικές οδούς αναλόγως, όπως έχει φανεί σε αρκετές περιπτώσεις κατά τα πρόσφατα έτη. Φάνηκε επίσης, από διάφορες εκθέσεις και κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς, ότι η έλλειψη ευαισθητοποίησης και πολιτικής δέσμευσης αποτελούν επίσης σημαντικά εμπόδια για την αποτελεσματική καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών.

Η κοινή δέσμευση της ΕΕ και των κρατών μελών της, υπό τη μορφή σχεδίου δράσης, για τη λήψη μιας σειράς μέτρων για την υλοποίηση κοινών διεθνών δεσμεύσεων και την αναγνώριση σε πολιτικό επίπεδο της σημασίας της αντιμετώπισης του προβλήματος, αποτελεί έναν τρόπο διασφάλισης πιο ομοιόμορφης επιβολής του νόμου σε ολόκληρη την ΕΕ. Θα συμβάλει στην ενίσχυση της αξιοπιστίας της ΕΕ παγκοσμίως όταν απαιτεί από τους εταίρους της σε όλο τον κόσμο να αναλάβουν εντατικότερη δράση για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών.

Για την υλοποίηση του παρόντος σχεδίου δράσης, είναι σημαντική η στενή συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των σχετικών επιχειρηματικών κλάδων, όσον αφορά πολλά ειδικά μέτρα για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση της διαθέσιμης εμπειρογνωμοσύνης και γνώσης και για τη διασφάλιση του μέγιστου δυνατού αντικτύπου.

2. Τα στοιχεία του σχεδίου δράσης

¹⁰ Στόχος 15.7.

¹¹ Βλ. ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2014 ((2013/2747(RSP)).

¹² Βλ. COM (2014) 64 και SWD (2014) 347.

¹³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 338/97 του Συμβουλίου.

¹⁴ ΕΕ L 159 της 20.6.2007, σ. 45–47

¹⁵ Βλ. SWD(2016) 38

Το σχέδιο δράσης της ΕΕ περιλαμβάνει μια σειρά μέτρων που πρέπει να ληφθούν από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και/ή τα κράτη μέλη. Τα μέτρα αυτά ορίζονται στο παράρτημα της παρούσας ανακοίνωσης.

Είναι σαφές ότι απαιτούνται επαρκής χρηματοδότηση και ανθρώπινοι πόροι για την υποστήριξη των μέτρων αυτών. Το εν λόγω σχέδιο δράσης παρέχει την ώθηση και το πλαίσιο που απαιτούνται για την καλύτερη αξιοποίηση των υφιστάμενων πόρων της ΕΕ. Τα μέτρα αποσκοπούν κυρίως στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων παραγόντων, στην αποτελεσματικότερη χρήση των υφιστάμενων μέσων και πολιτικών, και στην ενίσχυση των μεταξύ τους συνεργειών, με σκοπό την καλύτερη καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Τα μέτρα αυτά, τα οποία έχουν σκοπό να αντιμετωπίσουν ένα σύνθετο πρόβλημα με σφαιρικό τρόπο, μέσω της συμμετοχής όλων των οικείων οργανώσεων, βασίζονται σε τρεις προτεραιότητες:

- (1) την πρόληψη της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της,
- (2) την αποτελεσματικότερη εφαρμογή και επιβολή των υφιστάμενων κανόνων και καταπολέμηση των οργανωμένων εγκλημάτων σε σχέση με τα άγρια είδη, και
- (3) την ενίσχυση της παγκόσμιας συνεργασίας των χωρών προέλευσης, κατανάλωσης και διαμετακόμισης για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών.

Οι στόχοι και οι σχετικές δράσεις στο πλαίσιο κάθε προτεραιότητας αναλύονται στον πίνακα του παραρτήματος.

Προτεραιότητα 1: Πρόληψη της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών και αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της

Θα καταβληθούν προσπάθειες για τη **μείωση της ζήτησης και της προσφοράς** παράνομων προϊόντων άγριων ειδών, τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, με τη χρήση των διαθέσιμων πολυμερών (CITES) και ενωσιακών μέσων, με τη στήριξη συγκεκριμένων εκστρατειών και τον περαιτέρω περιορισμό του εμπορίου ελεφαντόδοντου εντός και από την ΕΕ (στόχος 1.1 – βλ. πίνακα στο παράρτημα). Ένας σημαντικός τρόπος αντιμετώπισης των βαθύτερων αιτίων της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών είναι να διασφαλιστεί ότι οι **αγροτικές κοινότητες** στις χώρες προέλευσης θα καταβάλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για την προστασία των άγριων ειδών και θα επωφεληθούν από αυτό (στόχος 1.2).

Ένας άλλος τομέας ενδιαφέροντος είναι η πιο ενεργή συνεργασία με τους σχετικούς **επιχειρηματικούς κλάδους** – ξεκινώντας από εκείνους που δραστηριοποιούνται στον τομέα του εμπορίου άγριων ειδών ή χρησιμοποιούν προϊόντα άγριων ειδών και καταλήγοντας σε εκείνους που παρέχουν εμπορικές υπηρεσίες. Αυτό αντισταθμίζει τη δέσμευση της ΕΕ για την υπεύθυνη διαχείριση των παγκόσμιων αλυσίδων εφοδιασμού¹⁶ (στόχος 1.3). Τέλος, θα πρέπει να ληφθούν πολυμερή και διμερή μέτρα για την καταπολέμηση της **διαφθοράς**, ένας παράγοντας καθοριστικής σημασίας για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών σε όλη την αλυσίδα επιβολής του νόμου (στόχος 1.4).

¹⁶ Βλ. COM (2015) 497, Εμπόριο για όλους – Προς μια πιο υπεύθυνη πολιτική για το εμπόριο και τις επενδύσεις

Προτεραιότητα 2: Εφαρμογή και επιβολή των υφιστάμενων κανόνων και αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της οργανωμένης εγκληματικότητας εις βάρος άγριων ειδών

Μολονότι οι ισχύοντες διεθνείς και ενωσιακοί κανόνες σχετικά με την εμπορία άγριων ειδών είναι κατάλληλοι σε γενικές γραμμές, πολλές μελέτες και εκθέσεις αποκαλύπτουν¹⁷ σημαντικές δυσκολίες όσον αφορά την εφαρμογή και την επιβολή τους. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για το σχετικά νέο φαινόμενο του οργανωμένου εγκλήματος σε σχέση με τα άγρια είδη. Πρόκειται να επανεξεταστούν οι ελλείψεις στην εφαρμογή για όλα τα κράτη μέλη, και θα εκπονηθούν επίσης στρατηγικές για την αντιμετώπισή των ελλείψεων αυτών, προκειμένου να διασφαλιστεί η εφαρμογή των **ισχυόντων κανόνων με μεγαλύτερη συνέπεια** σε ολόκληρη την ΕΕ (στόχος 2.1).

Ο από κοινού καθορισμός προτεραιοτήτων για την επιβολή των κανόνων και η παροχή από την Europol και την Eurojust ειδικής στήριξης για διασυνοριακές υποθέσεις θα προσδώσει στους **ελέγχους και στην επιβολή πιο στρατηγικό χαρακτήρα**. Σύμφωνα με το θεματολόγιο της ΕΕ για την ασφάλεια, θα ξεκινήσει μια επανεξέταση το 2016, προκειμένου να αξιολογηθεί το κατά πόσον το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού εγκλήματος, ιδίως δε της οργανωμένης εγκληματικότητας εις βάρος άγριων ειδών, είναι κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Σκοπός του στόχου 2.2 είναι να **ενισχύσει την ικανότητα** όλων των κρίκων της αλυσίδας επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών για την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης κατά της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών στην ΕΕ. Αυτό απαιτεί δράση σε εθνικό επίπεδο για τη βελτίωση της διωπηρεσιακής συνεργασίας και του συντονισμού, της επικοινωνίας και της ροής δεδομένων μέσω ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σε επίπεδο ΕΕ. Θα πρέπει να βελτιωθεί η βάση γνώσεων σχετικά με περιπτώσεις παράνομης εμπορίας άγριων ειδών, ενώ ζωτικής σημασίας είναι, επίσης, η κατάρτιση.

Η αποτελεσματικότερη καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (στόχος 2.3) στον τομέα της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών απαιτεί στοχευμένες ενέργειες ευαισθητοποίησης των ειδικών σε θέματα οργανωμένου εγκλήματος, εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Επιπλέον, όλα τα κράτη μέλη οφείλουν να υλοποιήσουν τις διεθνείς δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι η νομοθεσία τους για το οργανωμένο έγκλημα θα καλύπτει την παράνομη εμπορία άγριων ειδών και ότι θα είναι δυνατή η επιβολή ενδεδειγμένων κυρώσεων για την εν λόγω παράνομη εμπορία. Τέλος, θα πρέπει να βελτιωθεί η **διεθνής συνεργασία για την επιβολή του νόμου** (στόχος 2.4) μέσω της συμμετοχής σε διεθνείς επιχειρήσεις επιβολής του νόμου, τεχνικής βοήθειας και στοχευμένης χρηματοδοτικής στήριξης.

Προτεραιότητα 3: Ενίσχυση της παγκόσμιας σύμπραξης των χωρών προέλευσης, κατανάλωσης και διαμετακόμισης για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών

Θα ληφθούν διάφορα μέτρα με σκοπό να αυξηθεί η **χρηματοδότηση** για τη στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών στις προσπάθειες που καταβάλλουν για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών, να καταστεί πιο αποτελεσματική η εν λόγω στήριξη και να διασφαλιστεί η πιο στρατηγική χρήση της. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω ολοκληρωμένων

¹⁷ Βλ. SWD(2016) 38

αξιολογήσεων των αναγκών και μέσω αποτελεσματικότερου συντονισμού της στήριξης με τους άλλους χορηγούς βοήθειας (στόχος 3.1). Προκειμένου να ενισχυθεί η παγκόσμια συνεργασία κατά της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών, θα πρέπει να αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα τα **διπλωματικά μέσα** της ΕΕ και των κρατών μελών της, καθώς και άλλα μέσα, ιδίως δε η εμπορική πολιτική της ΕΕ, στο πλαίσιο των σχέσεων με βασικές χώρες προέλευσης, διαμετακόμισης και κατανάλωσης και με οικείες περιφερειακές οργανώσεις (στόχος 3.2).

Θα πρέπει να αναπτυχθούν καλύτερα εργαλεία για την καταπολέμηση των δεσμών μεταξύ της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών και της **ασφάλειας**, που υπάρχουν σε ορισμένες περιοχές (στόχος 3.3). Τέλος, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι ισχύουσες **πολυμερείς διαδικασίες**, στο πλαίσιο διεθνών συμφωνιών και φόρουμ, προκειμένου να παραμένει το ζήτημα στο διεθνές προσκήνιο, να διατηρείται η πολιτική δέσμευση και να παρακολουθείται η υλοποίηση των δεσμεύσεων. Η επόμενη διάσκεψη των συμβαλλομένων μερών της σύμβασης CITES του Σεπτεμβρίου 2016 θα είναι ιδιαίτερα σημαντική για το σκοπό αυτό (στόχος 3.4).

3. Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Το σχέδιο δράσης καλύπτει πενταετή περίοδο, από το 2016 έως το 2020. Ο πίνακας του παραρτήματος συνδέει κάθε μέτρο με έναν παράγοντα της ΕΕ (τις υπηρεσίες της Επιτροπής, την ΕΥΕΔ, την Europol, την Eurojust) και/ή τα κράτη μέλη και ορίζει ένα χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ θα καταρτίσουν έναν πίνακα αποτελεσμάτων για την παρακολούθηση της εφαρμογής.

Η ομάδα για την επιβολή του νόμου στον τομέα του εμπορίου άγριων ειδών (Wildlife Trade Enforcement Group) της ΕΕ, η οποία συγκροτήθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 338/97 και αποτελείται από εκπροσώπους των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών της ΕΕ, θα ελέγχει την πρόοδο ανά εξάμηνο. Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έως τον Ιούλιο του 2018 σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης και την καταλληλότητα και τη συνάφεια των προτεραιοτήτων και των στόχων. Η πρόοδος και η επιτυχία του σχεδίου δράσης όσον αφορά την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών θα αξιολογηθεί το 2020. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θα εξετάσει ποιες περαιτέρω ενέργειες απαιτούνται.

Μια διυπηρεσιακή ομάδα εντός της Επιτροπής θα συντονίζει τις δραστηριότητες σε όλους τους οικείους τομείς και θα διασφαλίζει ότι όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ θα εκτελούν τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί.

4. Δεσμοί με άλλες πρωτοβουλίες και πολιτικές της ΕΕ

Το σχέδιο δράσης θα αντικαταστήσει τη σύσταση αριθ. 2007/425/ΕΚ της Επιτροπής, σχετικά με τον προσδιορισμό σειράς δράσεων με σκοπό την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 338/97 του Συμβουλίου για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας με τον έλεγχο του εμπορίου τους.

Το σχέδιο δράσης θα πρέπει να υλοποιηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η συνοχή με τις υφιστάμενες πολιτικές της ΕΕ που έχουν σχέση με το παράνομο εμπόριο φυσικών πόρων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται το σχέδιο δράσης της ΕΕ σχετικά με την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT), η πολιτική της ΕΕ για την καταπολέμηση της παράνομης, λαθραίας και άναρχης (ΠΛΑ) αλιείας, καθώς και

πρωτοβουλίες της ΕΕ για την παράνομη διακίνηση αποβλήτων, ναρκωτικών, πλαστών προϊόντων, όπλων και ανθρώπων, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τις παράνομες χρηματοδοτικές ροές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Κατάλογος δράσεων

Προτεραιότητα I – Πρόληψη της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών και αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
Στόχος 1.1 Μείωση της ζήτησης και προσφοράς παράνομων προϊόντων άγριων ειδών	1. Αύξηση της στήριξης για εκστρατείες ευαισθητοποίησης και στοχευμένης μείωσης της ζήτησης στην ΕΕ και παγκοσμίως	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ ¹⁸ / ΚΜ	Ανάληψη δράσης και παροχή χρηματοδότησης για την ευαισθητοποίηση και τη μείωση της ζήτησης για παράνομα προϊόντα άγριων ειδών σε σημαντικές χώρες εκτός και εντός της ΕΕ, ιδίως για είδη που αποτελούν αντικείμενο παράνομης εμπορίας σε μεγάλους αριθμούς εντός της ΕΕ	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ ΚΜ	Υφιστάμενα μέσα ευαισθητοποίησης και ανταλλαγή υλικού μεταξύ των κρατών μελών	Τέλος του 2016
	2. Περαιτέρω περιορισμός του εμπορίου ελεφαντόδοντου εντός και εκτός της ΕΕ	ΕΠΙΤΡ	Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την εξασφάλιση ομοιόμορφης ερμηνείας των κανόνων της ΕΕ με σκοπό να διακοπεί η εξαγωγή ακατέργαστου ελεφαντόδοντου που βρισκόταν σε κυκλοφορία πριν από τη σύναψη της σύμβασης CITES και να διασφαλιστεί ότι μόνο νόμιμα παλαιά είδη ελεφαντόδοντου θα γίνονται αντικείμενο εμπορίας στην ΕΕ	Τέλος του 2016
		ΚΜ	Τα κράτη μέλη δεν εκδίδουν τα έγγραφα εξαγωγής και επανεξαγωγής για ακατέργαστο ελεφαντόδοντο που βρισκόταν σε κυκλοφορία πριν από τη σύναψη της σύμβασης CITES Τα κράτη μέλη εκδίδουν πιστοποιητικά ενδοκοινοτικού εμπορίου μόνο για παλαιά είδη ελεφαντόδοντου βάσει των κριτηρίων που ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	3. Μείωση ή απαγόρευση των μη βιώσιμων εισαγωγών απειλούμενων ειδών στην ΕΕ, με παράλληλη πρόταση για την	ΕΠΙΤΡ	Οι διασκέψεις των συμβαλλομένων μερών (CoPs) της σύμβασης CITES υποβάλλουν προς εξέταση νέες προτάσεις για αναφορά στους καταλόγους	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο τον Απρίλιο

¹⁸ Υπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
	αναφορά τους στους καταλόγους των προσαρτημάτων της CITES (π.χ. σπάνιων ειδών ερπετών)			του 2016
Στόχος 1.2 Εξασφάλιση ότι οι αγροτικές κοινότητες στις χώρες προέλευσης συμμετέχουν στη διατήρηση των άγριων ειδών και επωφελούνται από αυτήν	4. Ενίσχυση της συμμετοχής των αγροτικών κοινοτήτων στη διαχείριση και διατήρηση των άγριων ειδών	ΕΠΙΤΡ/ ΚΜ	Η ανάγκη για κατάλληλη συμμετοχή των αγροτικών κοινοτήτων στο σχεδιασμό και την υλοποίηση μέτρων κατά της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών ορίζεται ως προτεραιότητα στις οικείες πολιτικές και τη χρηματοδότηση της ΕΕ και των κρατών μελών	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	5. Στήριξη της ανάπτυξης βιώσιμων και εναλλακτικών τρόπων διαβίωσης για τις κοινότητες που ζουν εντός και πλησίον των οικοτόπων της άγριας πανίδας και χλωρίδας	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	Η στήριξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων που ωφελούν τις αγροτικές κοινότητες οι οποίες ζουν εντός και πλησίον των οικοτόπων της άγριας πανίδας και χλωρίδας ορίζεται ως προτεραιότητα στις πολιτικές της ΕΕ και των κρατών μελών που αφορούν τη χρηματοδοτική στήριξη των αγροτικών περιοχών στις χώρες προέλευσης	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
Στόχος 1.3 Αύξηση της συμμετοχής του επιχειρηματικού κλάδου στις προσπάθειες καταπολέμησης της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών και προώθηση της βιώσιμης προμήθειας	6. Αύξηση της ευαισθητοποίησης των επιχειρηματικών κλάδων που εμπλέκονται στο εμπόριο προϊόντων άγριων ειδών εντός/από την ΕΕ ή διευκόλυνση του εν λόγω εμπορίου	ΕΠΙΤΡ	Προσδιορισμός των κυριότερων φορέων που εμπλέκονται στους οικείους επιχειρηματικούς κλάδους σε επίπεδο ΕΕ και δημιουργία τακτικών διαύλων επικοινωνίας για θέματα εμπορίου άγριων ειδών μεταξύ αυτών και της Επιτροπής	Τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ	Οργανώνονται σύνοδοι της ομάδας για την επιβολή του νόμου στον τομέα του εμπορίου άγριων ειδών της ΕΕ με επιχειρηματικούς φορείς προκειμένου να συζητηθούν ειδικά ζητήματα (π.χ. παραδοσιακή κινεζική ιατρική, εξωτικά κατοικίδια ζώα συντροφιάς, βιομηχανία ειδών πολυτελείας, κληρονομικός τουρισμός, μεταφορές, εταιρείες ταχυμεταφορών (courier), ηλεκτρονικό εμπόριο)	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
προϊόντων άγριων ειδών				
	7. Στήριξη πρωτοβουλιών του ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου άγριων ειδών και την προώθηση της βιώσιμης προμήθειας προϊόντων άγριων ειδών στην/από την ΕΕ	ΕΠΙΤΡ/ ΚΜ	Υποστήριξη υφιστάμενων ιδιωτικών πρωτοβουλιών και συμπράξεων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, καθώς και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για την προώθηση νέων πρωτοβουλιών	Τέλος του 2017
Στόχος 1.4 Αντιμετώπιση της διαφθοράς που συνδέεται με την παράνομη εμπορία άγριων ειδών	8. Στήριξη πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση της διαφθοράς που συνδέεται με την παράνομη εμπορία άγριων ειδών σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ	Καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών μέσω της πολιτικής και των μέσων της ΕΕ για την καταπολέμηση της διαφθοράς (ιδίως στο πλαίσιο των συζητήσεων με βασικές τρίτες χώρες που λαμβάνουν δημοσιονομική στήριξη)	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	Εξέταση του ζητήματος σε διμερείς συνόδους με βασικές χώρες-εταίρους και σε συναφή πολυμερή φόρουμ, συμπεριλαμβανομένης της G7, της G20, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της διαφθοράς	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ ΚΜ	Υποβολή σχετικής πρότασης ψηφίσματος προς εξέταση από την 17η συνδιάσκεψη των συμβαλλόμενων μερών της σύμβασης CITES	Απρίλιος 2016

Προτεραιότητα 2 – Αποτελεσματικότερη εφαρμογή και επιβολή των υφιστάμενων κανόνων και καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος σε σχέση με τα άγρια είδη

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
Στόχος 2.1: Διασφάλιση πιο ομοιόμορφης εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ σχετικά με το εμπόριο άγριων ειδών και ανάπτυξη μιας πιο στρατηγικής προσέγγισης ως προς τους ελέγχους και την επιβολή των κανόνων κατά της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών σε επίπεδο ΕΕ	9. Ανάπτυξη στρατηγικών για τη βελτίωση της συμμόρφωσης με την ενωσιακή νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο	ΕΠΙΤΡ	Αξιολόγηση από την Επιτροπή των ελλείψεων σε σχέση με την εφαρμογή των ενωσιακών κανονισμών για το εμπόριο άγριων ειδών σε κάθε κράτος μέλος, και υποβολή συστάσεων σχετικά με τον τρόπο βελτίωσης των ελλείψεων αυτών	Τέλος του 2016
		ΚΜ	Συστάσεις που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη	2017
		ΕΠΙΤΡ	Εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για την προληπτική παρακολούθηση της εισαγωγής κυνηγετικών τροπαίων στην ΕΕ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα εν λόγω τρόπαια έχουν νόμιμη και βιώσιμη προέλευση	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	10. Βελτίωση του ποσοστού ανίχνευσης των παράνομων δραστηριοτήτων	ΚΜ	Πέραν των ελέγχων στους μεθοριακούς σταθμούς που απαιτούνται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 338/97, διασφάλιση παρακολούθησης της συμμόρφωσης και της επιβολής του νόμου στο εσωτερικό της χώρας, ιδίως με τακτικούς ελέγχους των εμπόρων και των κατόχων, όπως είναι οι καταστηματάρχες ζώων συντροφιάς, οι εκτροφείς και οι σταθμοί περίθαλψης ζώων	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	11. Εντατικοποίηση των προσπαθειών προκειμένου να διασφαλιστεί η εφαρμογή του οδικού χάρτη της ΕΕ για την εξάλειψη της παράνομης θανάτωσης, παγίδευσης και εμπορίας πτηνών (ισχύει και στο	ΕΠΙΤΡ	Παροχή χρηματοδότησης για τη διακυβερνητική ομάδα δράσης για την παράνομη θανάτωση πτηνών στη Μεσόγειο, που έχει συσταθεί βάσει της σύμβασης για τη διατήρηση των αποδημητικών ειδών και διεξαγωγή της πρώτης συνεδρίασης	Μέσα του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ ΚΜ	Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση της παρακολούθησης και της επιβολής της συμμόρφωσης	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
	πλαίσιο της προτεραιότητας 1)			στο τέλος του 2016
	12. Ορισμός και τακτική αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις προτεραιότητες	KM	Ορισμός, σε εθνικό επίπεδο, προτεραιοτήτων για την επιβολή του νόμου σχετικά με τα είδη και τα προϊόντα στόχους (όπως χέλια, ελεφαντόδοντο, κέρατα ρινόκερου, ζώντα ερπετά και πτηνά), τις εμπορικές οδούς και τις μεθόδους λαθρεμπορίου	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ Europol/K M	Με βάση κοινή αξιολόγηση βάσει κινδύνου των προτεραιοτήτων για ολόκληρη την ΕΕ οι οποίες συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο της ομάδας για την επιβολή του νόμου στον τομέα του εμπορίου άγριων ειδών, σε συνεργασία με την Europol	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	13. Βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών σε περιπτώσεις διασυνοριακής παράνομης εμπορίας άγριων ειδών	ΕΠΙΤΡ/ Europol/E urojust	Καθορισμός επαρκών πόρων στην Europol και την Eurojust που προορίζονται για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		Europol/E urojust/K M	Πραγματοποίηση τακτικών κοινών επιχειρήσεων από κράτη μέλη της ΕΕ, οι οποίες περιλαμβάνουν διασυνοριακή συνεργασία (με διευκόλυνση από την Europol)	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		Europol/E urojust/K M	Δημιουργία κοινών ομάδων ερευνών με τη συμμετοχή της Europol ή/και της Eurojust	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	14. Επανεξέταση της πολιτικής και του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ για το περιβαλλοντικό έγκλημα σύμφωνα με το	ΕΠΙΤΡ	Επανεξέταση της αποτελεσματικότητας της οδηγίας 2008/99/ΕΚ όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις ποινικές κυρώσεις που ισχύουν για την παράνομη εμπορία άγριων ειδών σε ολόκληρη την ΕΕ	2016

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
	ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια			
Στόχος 2.2: Ενίσχυση της ικανότητας όλων των μερών της αλυσίδας επιβολής του νόμου και των δικαστικών αρχών για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών	15. Βελτίωση της συνεργασίας, του συντονισμού, της επικοινωνίας και της ροής δεδομένων μεταξύ αρμόδιων υπηρεσιών επιβολής του νόμου στα κράτη μέλη	KM	Δημιουργείται μηχανισμός συντονισμού (π.χ. διυπηρεσιακή ομάδα δράσης ή/και μνημόνιο συμφωνίας) μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών (τελωνείο, υπηρεσίες επιθεώρησης, αστυνομία, αρχές διαχείρισης και επιβολής της CITES) σε κάθε κράτος μέλος, και όλες οι αρχές που είναι αρμόδιες στον τομέα αυτό έχουν πρόσβαση στους σχετικούς διαύλους επικοινωνίας	Μέσα του 2017
		KM	Επιλογές για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των αρχών που είναι αρμόδιες στον τομέα αυτό βάσει της εθνικής νομοθεσίας που επανεξετάστηκε από τα κράτη μέλη	Μέσα του 2017
		ΕΠΗΤΡ/ KM	Συγκεντρώνονται βέλτιστες πρακτικές για τη διυπηρεσιακή συνεργασία και την αποτελεσματική παρακολούθηση και επιβολή της συμμόρφωσης στα κράτη μέλη, οι οποίες και διανέμονται σε επίπεδο ΕΕ μέσω της ομάδας για την επιβολή του νόμου στον τομέα του εμπορίου άγριων ειδών της ΕΕ	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
	16. Βελτίωση της βάσης γνώσεων σχετικά με τους ελέγχους, τις έρευνες, τις διώξεις και τις δικαστικές διαδικασίες κατά της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών	KM	Πιο συστηματική χορήγηση από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή σχετικών ποιοτικών και στατιστικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων σχετικά με τους ελέγχους, τις έρευνες, τις κατασχέσεις, τις υποθέσεις διώξεων και δικαστικών αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων που επιβάλλονται, και συστηματική πληροφόρηση της Europol σχετικά με όλες τις υποθέσεις που αφορούν το οργανωμένο έγκλημα ή/και έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ KM	Εξορθολογισμός της μεθοδολογίας συλλογής δεδομένων στον τομέα της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών σε ολόκληρη την ΕΕ και ευαισθητοποίηση μεταξύ των οικείων ομάδων εμπειρογνομόνων όσον αφορά τις στατιστικές σχετικά με την εγκληματικότητα	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ ENPE	Δημιουργία, στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εισαγγελέων για το Περιβάλλον (ENPE) ¹⁹ , βάσης δεδομένων που περιλαμβάνει τη νομολογία σχετικά με την παράνομη εμπορία άγριων ειδών από τα κράτη μέλη, με σκοπό τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων	Μέσα του 2017
	17. Ενίσχυση της κατάρτισης σε όλα τα μέρη της αλυσίδας επιβολής του νόμου, συμπεριλαμβανομένων κοινών δραστηριοτήτων κατάρτισης	ΕΠΙΤΡ	Κατάρτιση για την παράνομη εμπορία άγριων ειδών συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα των φορέων κατάρτισης της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL), η Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου και άλλοι φορείς	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ KM	Συλλογή του υφιστάμενου εκπαιδευτικού υλικού και ανταλλαγή του εντός της ΕΕ	Τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ	Επιλεξιμότητα των προγραμμάτων κατάρτισης για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών για χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο των σχετικών χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ (LIFE, το ταμείο εσωτερικής	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος

¹⁹ Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εισαγγελέων για το Περιβάλλον

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
			ασφάλειας, κ.λπ.)	του 2016
		KM	Τακτική παροχή κατάρτισης στα κράτη μέλη για ολόκληρη την αλυσίδα επιβολής του νόμου / των δικαστικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων κοινών σεμιναρίων κατάρτισης με τη συμμετοχή οικείων υπηρεσιών επιβολής του νόμου, εισαγγελέων και δικαστών	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	18. Ενίσχυση ή, κατά περίπτωση, δημιουργία δικτύων επαγγελματιών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ τους	KM	Δημιουργία σχετικών εθνικών δικτύων που υποστηρίζονται σε κάθε κράτος μέλος	Μέσα του 2017
		ΕΠΙΤΡ	Οργάνωση κοινών συναντήσεων οικείων ενωσιακών δικτύων ²⁰	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	19. Βελτίωση της φροντίδας που παρέχεται σε ζώντα ζώα ή φυτά που έχουν κατασχεθεί ή παρακρατηθεί	KM	Ύπαρξη διαθέσιμων εγκαταστάσεων σε όλα τα κράτη μέλη για την προσωρινή φροντίδα ζωντανών ειδών που έχουν κατασχεθεί ή παρακρατηθεί και δημιουργία μηχανισμών για τον μακροπρόθεσμο επαναπατρισμό τους, εφόσον χρειάζεται. Παροχή βοήθειας σε άλλα κράτη μέλη.	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
Στόχος 2.3: Αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της οργανωμένης εγκληματικότητας εις βάρος άγριων ειδών	20. Τακτική αξιολόγηση των απειλών που δημιουργεί η οργανωμένη παράνομη εμπορία άγριων ειδών στην ΕΕ	Europol	Οι αξιολογήσεις απειλών όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα (SOCTA) περιλαμβάνουν αξιολόγηση της απειλής της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών βάσει δεδομένων και, κατά περίπτωση, εθνικές αξιολογήσεις απειλών που παρέχονται από τα κράτη μέλη	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο το πρώτο εξάμηνο του 2017

²⁰ Όπως η ομάδα για την επιβολή του νόμου στον τομέα του εμπορίου άγριων ειδών της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εισαγγελέων για το Περιβάλλον (ENPE), το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Δικαστών για το Περιβάλλον (EUFJE), το δίκτυο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή του δικαίου του περιβάλλοντος (IMPEL), η ομάδα έργου για το συντονισμό των δραστηριοτήτων για την προστασία της υγείας, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του περιβάλλοντος (PARCS), το δίκτυο EnviCrimeNet.

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
	21. Ενίσχυση της ικανότητας των οικείων εμπειρογνομόνων για την αντιμετώπιση των δεσμών μεταξύ της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών και του οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένου του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και των σχετικών παράνομων χρηματοοικονομικών ροών	ΕΠΙΤΡ/ ΚΜ	Διοργάνωση δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης στα σχετικά φόρουμ (REFCO - δίκτυο εισαγγελέων ειδικευμένων στο οργανωμένο έγκλημα, το εθνικό οργανωμένο έγκλημα, το έγκλημα στον κυβερνοχώρο και μονάδες οικονομικών ερευνών)	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΚΜ	Δημιουργία δυνατοτήτων αντιμετώπισης της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών στο πλαίσιο αρμόδιων μονάδων και διασφάλιση της ύπαρξης διαύλων ενεργοποίησης της παροχής βοήθειας από μονάδες ειδικευμένες στο έγκλημα στον κυβερνοχώρο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις (π.χ. έρευνες στο darkweb, κατάχρηση εικονικών νομισμάτων).	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ ΚΜ	Εισαγωγή του ζητήματος στην ημερήσια διάταξη της FATF ²¹ , του δικτύου CARIN ²² και της ομάδας Egmont των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών.	Τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ ΚΜ	Η FATF καλείται να εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους δεσμούς μεταξύ της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών	Τέλος του 2016
		ΚΜ	Κατάρτιση σχετικά με τη διερεύνηση των παράνομων χρηματοδοτικών ροών που σχετίζονται με την οργανωμένη παράνομη εμπορία άγριων ειδών	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	22. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με διεθνείς δεσμεύσεις, ότι η οργανωμένη παράνομη εμπορία άγριων ειδών συνιστά σοβαρό έγκλημα σε ολόκληρη	ΚΜ	Η σχετική εθνική νομοθεσία επανεξετάζεται και, εφόσον κριθεί σκόπιμο, τροποποιείται	Τέλος του 2017

²¹ Ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης

²² Δίκτυο του Camden που συνδέει τις υπηρεσίες ανάκτησης των περιουσιακών στοιχείων

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
	την ΕΕ σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος, δηλαδή ότι τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέγιστης διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων ετών			
	23. Τα κράτη μέλη επανεξετάζουν, σύμφωνα με το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, την εθνική νομοθεσία για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι τα αδικήματα που συνδέονται με την παράνομη εμπορία άγριων ειδών μπορούν να αντιμετωπίζονται ως κύρια αδικήματα και υπόκεινται σε προσφυγή δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας περί προϊόντων εγκλήματος	ΚΜ	Η σχετική εθνική νομοθεσία επανεξετάζεται και, εφόσον κριθεί σκόπιμο, τροποποιείται	Τέλος του 2017
Στόχος 2.4: Βελτίωση της διεθνούς συνεργασίας για την επιβολή της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών	24. Ενίσχυση της συνεργασίας για την επιβολή του νόμου μεταξύ των κρατών μελών και των φορέων επιβολής του νόμου στην ΕΕ καθώς και βασικών τρίτων χωρών και άλλων περιφερειακών δικτύων επιβολής της νομοθεσίας για τα άγρια είδη, των οικείων	ΕΠΙΤΡ/ Europol	Κοινές συνεδριάσεις με τη συμμετοχή της Europol, της ομάδας για την επιβολή του νόμου στον τομέα του εμπορίου άγριων ειδών της ΕΕ και οικείων περιφερειακών δικτύων επιβολής του νόμου (π.χ. ASEAN-WEN και συμφωνία της Λουσάκα) και της INECE.	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ	Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για τη συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου	Τέλος του 2016

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
	παγκόσμιων δικτύων (Διεθνής Κοινοπραξία για την Καταπολέμηση της Παράνομης Εμπορίας Άγριων Ειδών - ICCWC ²³ , και Διεθνές Δίκτυο Περιβαλλοντικής Συμμόρφωσης και Επιβολής του Νόμου, - INECE)	KM/ Europol	Τα κράτη μέλη, με τη συνδρομή της Europol, συμμετέχουν σε κοινές διεθνείς επιχειρήσεις επιβολής του νόμου	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	25. Δημιουργία δυνατοτήτων στήριξης για την επιβολή του νόμου σε βασικές χώρες προέλευσης και αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής εντός προστατευόμενων περιοχών	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	Παροχή συνεχούς χρηματοδοτικής στήριξης για δραστηριότητες της ICCWC, συμπεριλαμβανομένων αξιολογήσεων των συστημάτων επιβολής του νόμου βάσει της εργαλειοθήκης της ICCWC για την εγκληματικότητα εις βάρος άγριων ειδών και δασών	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	Εξέταση των αποτελεσμάτων των συστάσεων της εργαλειοθήκης της ICCWC για στοχευμένη στήριξη σε τρίτες χώρες	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016

²³ Που περιλαμβάνει την Ιντερπόλ, τη Γραμματεία της CITES, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων, το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC) και την Παγκόσμια Τράπεζα.

Προτεραιότητα 3 – Ενίσχυση της παγκόσμιας συνεργασίας των χωρών προέλευσης, κατανάλωσης και διαμετακόμισης για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών.

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
Στόχος 3.1: Παροχή αυξημένης, πιο αποτελεσματικής και πιο στρατηγικά εστιασμένης στήριξης σε αναπτυσσόμενες χώρες	26. Διασφάλιση ότι λαμβάνεται υπόψη η παράνομη εμπορία άγριων ειδών όσον αφορά τη χρηματοδότηση από την ΕΕ στο πλαίσιο συναφών προγραμμάτων στους τομείς της διαχείρισης φυσικών πόρων, του περιβάλλοντος, του οργανωμένου εγκλήματος, της ασφάλειας και της διακυβέρνησης	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ	<p>Η «στρατηγική προσέγγιση για τη διατήρηση των άγριων ειδών στην Αφρική»²⁴ χρησιμεύει ως βάση για τον προγραμματισμό της οικείας αναπτυξιακής στήριξης</p> <p>Αναπτύσσονται περαιτέρω περιφερειακές ή θεματικές στρατηγικές προσεγγίσεις</p> <p>Κινητοποιούνται ροές χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ), του μέσου αναπτυξιακής συνεργασίας (DCI), του μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη και άλλων χρηματοδοτικών μέσων, όπως το μέσο εταιρικής σχέσης, για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών, σύμφωνα με τα συμφωνηθέντα χρηματοδοτικά κονδύλια των σχετικών προγραμμάτων, και διερευνώνται άλλες πιθανές πηγές χρηματοδότησης</p>	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
	27. Αύξηση της αποτελεσματικότητας της χρηματοδοτικής στήριξης για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	<p>Διεξάγονται σε βασικές χώρες τακτικές συνεδριάσεις για τον συντονισμό των δραστηριοτήτων των χορηγών βοήθειας</p> <p>Οι δικαιούχες χώρες καλούνται να υποβάλουν έκθεση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των μέτρων κατά της παράνομης</p>	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016

²⁴ Larger than elephants - Inputs for an EU strategic approach to wildlife conservation in Africa – Synthesis, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2015

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
			εμπορίας άγριων ειδών που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ για την αντιμετώπιση του προβλήματος (με τη χρήση δεικτών, όπως ο αριθμός των κατασχέσεων και των επιτυχών διώξεων)	
Στόχος 3.2 Ενίσχυση και καλύτερος συντονισμός της δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών και των βαθύτερων αιτίων με τις σχετικές χώρες προέλευσης, διαμετακόμισης και αγοράς	28. Εντατικοποίηση του διαλόγου με βασικές χώρες προέλευσης, διαμετακόμισης και αγοράς, συμπεριλαμβανομένου του διαλόγου με τις τοπικές κοινότητες, την κοινωνία των πολιτών και τον ιδιωτικό τομέα	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	Προσδιορισμός των χωρών προτεραιότητας Θεσπίζονται ειδικές δομές διαλόγου και τεχνικής συνεργασίας Το ζήτημα περιλαμβάνεται συστηματικά στην ημερήσια διάταξη του πολιτικού και τομεακού διαλόγου και των συναντήσεων υψηλού επιπέδου με σημαντικές τρίτες χώρες ή περιφέρειες	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
		ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	Δημιουργείται δίκτυο σημείων επαφής στις αντιπροσωπείες και τις πρεσβείες στις οικείες χώρες, αξιοποιώντας, όπου κρίνεται σκόπιμο, τις υφιστάμενες δομές, όπως το δίκτυο πράσινης διπλωματίας	Τέλος του 2016
	29. Προληπτική χρήση των εμπορικών πολιτικών και μέσων της ΕΕ για τη στήριξη της δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ	Η ΕΕ προτείνει φιλόδοξες δεσμεύσεις για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών προκειμένου να συμπεριληφθούν στις μελλοντικές συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ), π.χ. με την Ιαπωνία και τις ΗΠΑ (Διατλαντική εταιρική σχέση εμπορίου και επενδύσεων - TTIP) Προληπτική παρακολούθηση της εφαρμογής των δεσμεύσεων που συνδέονται με την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών και οι οποίες περιλαμβάνονται στις ισχύουσες ΣΕΣ και στο ειδικό καθεστώς κινήτρων για την αειφόρο ανάπτυξη και τη χρηστή διακυβέρνηση Η παράνομη εμπορία άγριων ειδών περιλαμβάνεται στην ημερήσια διάταξη των διμερών εμπορικών διαλόγων με	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
			βασικούς εταίρους και της επιτροπής του ΠΟΕ για το εμπόριο και το περιβάλλον	
	30. Ενίσχυση της συνεργασίας για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών με οικείες περιφερειακές οργανώσεις, όπως η Αφρικανική Ένωση, η Κοινότητα για την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής, η Κοινότητα Ανατολικής Αφρικής, ο Σύνδεσμος κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας, και σε συναφή πολυμερή φόρουμ, όπως η Ευρασιατική σύνοδος	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ	Το ζήτημα συμπεριλαμβάνεται τακτικά στην ημερήσια διάταξη συναντήσεων υψηλού επιπέδου.	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016
Στόχος 3.3 Αντιμετώπιση της σχετικής με την ασφάλεια πτυχής της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών	31. Βελτίωση της βάσης γνώσεων και ανάπτυξη στρατηγικών αντιμετώπισης των δεσμών μεταξύ της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών και της ασφάλειας	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ	Εκπόνηση μελέτης για τη βελτίωση της βάσης γνώσεων σχετικά με τους δεσμούς μεταξύ εμπορίας άγριων ειδών και άλλων μορφών οργανωμένου εγκλήματος και της χρηματοδότησης των πολιτοφυλακών ή τρομοκρατικών ομάδων.	Μέσα του 2016
		ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	Με βάση τα αποτελέσματα, συμφωνούνται τα επόμενα βήματα στα οικεία φόρουμ της ΕΕ	Μέσα του 2017
		ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	Η σχετική με την ασφάλεια διάσταση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών λαμβάνεται υπόψη σε συνολικές ενωσιακές αξιολογήσεις της κατάστασης για τις οικείες τρίτες χώρες	Τέλος του 2016
		ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	Ενίσχυση της συνεργασίας ΕΕ-ΟΗΕ σχετικά με την παράνομη εμπορία άγριων ειδών στο πλαίσιο των ειρηνευτικών δράσεων και της διαχείρισης κρίσεων	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016

	Ενέργειες	Αρμόδιος	Αναμενόμενα αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
Στόχος 3.4 Ενίσχυση πολυμερών προσπαθειών για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών	32. Υποστήριξη της έγκρισης και εφαρμογής αυστηρών αποφάσεων, ψηφισμάτων και πολιτικών διακηρύξεων σχετικά με την παράνομη εμπορία άγριων ειδών σε διεθνή όργανα και πολυμερή φόρουμ	ΕΠΙΤΡ/ ΥΕ-ΑΠ/ ΚΜ	<p>Αντιμετώπιση του ζητήματος στο πλαίσιο</p> <ul style="list-style-type: none"> • της CITES – συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της στήριξης εμπορικών κυρώσεων σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης • Σύμβαση για τα αποδημητικά είδη — σχέδιο δράσης Τύνιδας 2013-2020 για την εξάλειψη της παράνομης θανάτωσης, παγίδευσης και εμπορίας άγριων πτηνών βάσει της σύμβασης της Βέρνης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος • Σχετικές πολυμερείς πρωτοβουλίες σε παγκόσμιο επίπεδο (Ηνωμένα Έθνη, Λονδίνο και διαδικασίες παρακολούθησης του Kasane, G7, G20 κ.λπ.) <p>Τακτική παρακολούθηση της εφαρμογής των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν σε αυτά τα φόρουμ από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της</p>	Συνεχής, με πρώτο ορόσημο στο τέλος του 2016